

Svjetske građevine

PALAU DE LES ARTS REINA SOFIA U VALENCIJI

Kompleks *City of arts and sciences* u Valenciji proširen je novom građevinom *Palače umjetnosti*, arhitekta

nu" građevinu. Ekspresivna forma, prožimanje betonskih ljsaka te dimenzije građevine, rezultiraju uvijek

Palau de les Arts Reina Sofia u Valenciji

Na pročelju građevine izmjenjuju se beton i velike površine obložene *Trencadis* pločicama

Santiago Calatrave - *Palau de les Arts Reina Sofia*. Nova je građevina monumentalna opera u kojoj ima dovoljno prostora za održavanje predstava baleta, komornog teatra, koncerata i multimedijalnih spektakla.

Calatrava, koji je rođen u blizini Valencije, nikada nije realizirao "skrom

graditeljski kompleksnim izrazom. Dimenzije *Palače umjetnosti* karakterizira visina od 75 metara te ukupna dužina naizgled lebdećeg krova od 237 metara.

Građevina je rampama i ulaznim stubištem zamišljena kao integralni

dio javnog prostora čiji će dijelovi, uključujući terasu s pogledom, biti otvoreni 24 sata.

Na pročelju se izmjenjuju beton i velike površine obložene *Trencadis* pločicama, usvojenim kao dio domaće tradicije još od Gaudija.

TURNING TORSO U MALMEU

U zapadnom dijelu švedskog Malmea nedavno je završen stambeno – poslovni neboder *Turning Torso*. Inspiracija je bio zaokrenuti ljudski torzo, pa je svaki kat zaokrenut radi zakrivljenja kompletne građevine. Počevši od donje zamišljene točke do vrha, kut zakrivljenja je 90°. Građevina je visoka 190 m i dominira zonom relativno niskih stambenih građevina.

Turning Torso je neboder geometrijski jednostavne forme, pet vertikalnih segmenata zakrivljenih oko središnje jezgre prati devet horizontalnih jedinica koje pri optičkom doživljaju građevine reduciraju njezinu stvarnu visinu. Građevina postiže osnovnu arhitektonsku komunikaciju s četiri pilona, koji nose prije pet godina otvoreni vodeni most između Danske i Švedske.

Turning Torso u Malmeu

STAKLENA LANTERNA ROBNE KUĆE U KÖLNU

Renzo Piano projektirao je robnu kuću u Kölnu koja je otvorena 7. rujna 2005.

Robna kuća Peek & Cloppenburg u Kölnu

Arhitekt Renzo Piano zamislio je i ostvario golemu svjetiljku usred grada, a stanovnici Kölna u najnovijoj robnoj kući "Peek & Cloppenburg" rado vide prevrnuti brod ili tijelo nasukanog kita.

U svakom slučaju radi se o neobičnoj građevini koja od 7. rujna 2005. krasno središte Kölna i svojim izgledom, kao i funkcijom, privlači mnoge znatiželjnike. Stakleno pročelje kao i sama konstrukcija neuobičajeni su izbor za velike prodajne centre i robne kuće. Jedinstveno tijelo od stakla i drveta, 130 metara dužine i 34 metra visine, jednim se dijelom oslanja na zimski vrt (oranžeriju) iz 19. stoljeća.

Osnova robne kuće, ploštine 22000 m², armiranobetonske je konstrukcije preko koje se odvaja drvena konstrukcija – nosač sastavljen od 66 okruglih rebara i rebara elipsastog oblika pokrivenih staklenim omotačem. Svako četvrto ili šesto rebro oslanja se izravno na nosač.

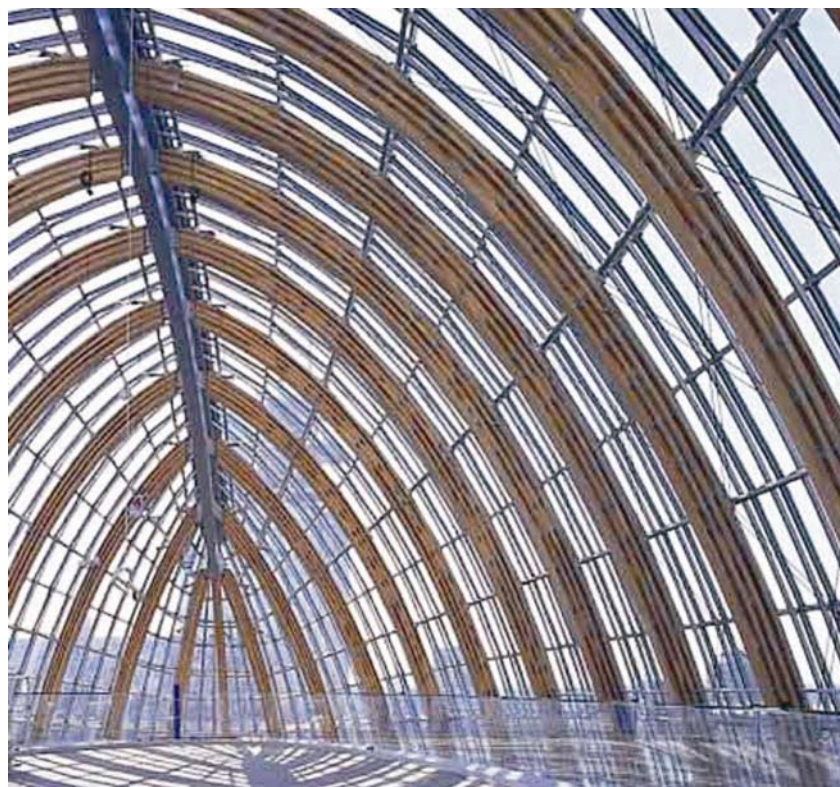
Upotrijebljeno je oko 7 000 staklenih prozora, od kojih je svaki jedinstven. Da bi se postigla arhitektonska zakrivljenja građevine, izolirani

stakleni elementi hladno su oblikovani. Tako je nastala optički i funkcionalno kvalitetna unutrašnjost koju odlikuje prozračnost i ugodan prostorni ambijent.

preobražava u zaobljeni i na toj se strani robna kuća snižava na visinu obližnje crkve (Antoniterkirche) na četiri kata. Na tom se mjestu pročelje također i sužava, kako bi se postignula optimalna širina u odnosu na sam trg.

Kasnogotička crkva koja u gradskoj, hladnom uličnome potezu djeluje gotovo kao strano tijelo, zahvaljujući novoizgrađenoj Renzovoj građevini, postaje dojmliji element i zadržava svoj identitet. Organski formirana staklena prozirna građevina uklapa se na okolna betonska pročelja sedamdesetih godina i vrlo prometnu ulicu i trgovačku ulicu u samom središtu.

Spomenik iznenađenja, kako Renzo Piano voli nazvati svoju građevinu, uistinu oduševljava prolaznike, a

Pogled iznutra na konstrukciju građevine

Građevina je koncipirana dvodijelno. Na ulicu Antonsgasse izbačeno je peterokatno betonsko pročelje, klasično kubično oblikovano. Ovaj se uglavni dio prema Schildergasse

posebno unutrašnjost koja podsjeća na utrobu velike životinje.

T. Vrančić

Izvor: www.a4a.info